

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/347/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612205488
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Angela Čechová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7612205488.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Angely Čechovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Ľuboša Kunaya vo veci žalobcu Ľ. T., P. K., T. Y. Y. XXXX/X, proti žalovanej I. T., P. K., J. Z. XXXX/XX, zast. JUDr. Zuzanou Kollárovou, advokátkou, Spišská Nová Ves, Zimná č. 59, o zaplatenie 1.394,10 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 6C 79/2012-29 z 23.8.2012 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom zamietol návrh žalobcu a zaviazal ho zaplatiť žalovanej trovy konania 284,40 € na účet jej právnej zástupkyne do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalovanej sumy od žalovanej domáha na tom skutkovom základe, že ide o platby výživného na jeho už dospelé deti B. T. a D. T., ktoré na účet žalovanej zaplatil nad rámec svojich povinností, pretože rozsudkami súdov bola jeho vyživovacia povinnosť k týmto dospelým deťom zrušená a to so spätnou splatnosťou. V žalobnom návrhu uviedol aj to, že so žalovanou sú rozvedení a že ona mu neumožňovala sa stretávať s deťmi, takže sa vôbec s nimi nestýka a prakticky ich ani nepozná a že pokiaľ by vzťahy medzi nimi boli iné, výživné vyplatené nad rámec svojej povinnosti by nežiadal vrátiť. Žalovaná so žalobou nesúhlasila dôvodiac, že žalovaná suma predstavuje výživné, ktoré platil dospelým deťom za čas od zrušenia jeho vyživovacej povinnosti až do doby, kedy mu prestali strhávať tieto platby zo mzdy a že ide o platby na výživu deťom. Navrhla žalobu zamietnuť s tým, že to bol žalobca, ktorý po celé roky nejavil záujem o deti a že preto je ich vzťah k otcovi taký aký je. Uviedla, že pokiaľ deti ukončili školu, oznámenia o tom posielali tak žalobcovi ako aj jeho rodičom. Potvrdila, že výživné od žalobcu bolo zasielané na jej účet, avšak toto výživné bolo použité výlučne v prospech detí, ktoré ho spotrebovali. Mala za to, že vzhľadom na výdavky detí v dnešnej dobe je 60,- a 80,- € mesačné výživné nie tak veľa. Podstatnou časťou jej obrany je to, že nemá vecnú pasívnu legitímáciu v tomto spore, lebo išlo o plnenie vyživovacej povinnosti voči plnoletým deťom a okrem toho pokiaľ by aj bol žaloval deti, suma na vrátenie ktorej by mal nárok by bola podstatne nižšia, pretože súd by mohol rozhodnúť o vrátení výživného odo dňa podania návrhu do rozhodnutia súdu. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves 16P 313/2011-18 z 29.11.2011, právoplatného toho istého dňa bola zrušená vyživovacia povinnosť žalobcu k dcére D. určená v sume 66,39 € mesačne počnúc 1.7.2011 a rozsudkom 1C 21/2011 z 8.7.2011, právoplatného 2.8.2011 bola zrušená vyživovacia povinnosť aj k dospelému synovi B., ktorá bola určená vo výške 82,98 € mesačne a to s účinnosťou od 1.7.2010. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca vyzval žalovanú na

vrátenie preplateného výživného výzvou z 3.2.2012. Zistený skutkový stav následne posúdil podľa ust. Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení. Obranu žalovanej posudzoval tiež s poukazom na § 90 O.s.p., podľa ktorého účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje. Po zistení skutkového stavu a jeho následnom právnom posúdení dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť. Záver odôvodnil tým, že žalobca plnil svoju vyživovaciu povinnosť voči dospelým deťom a že na jeho návrh bola zrušená súdom jeho vyživovacia povinnosť so spätnou platnosťou, pričom zdôraznil, že deti, ktorým výživné patrilo boli dospelé, plne zodpovedné a teda hmotnoprávne a procesnoprávne spôsobilé. Žalobca v konaní však žaloval matku plnoletých detí, na účet ktorej bolo výživné zasielané, avšak finančné prostriedky boli použité pre plnoleté deti, ktoré tak boli oprávnené vo vzťahu k otcovi na prijímanie výživného. Skutočnosť, že výživné bolo zasielané na účet matky je iba administratívny fakt, pretože nešlo o výživné pre žalovanú ale o výživné pre plnoleté deti účastníkov. Konštatoval, že súd je povinný skúmať v konaní, či konkrétny žalovaný subjekt je nositeľom povinností, teda, či má pasívnu vecnú legitímáciu. V danom prípade na strane žalovanej zistil nedostatok vecnej pasívnej legitímácie, čo znamená, že nie je nositeľkou povinnosti vrátiť žalobcovi požadované výživné, keďže ide v danom prípade o vzťah rodiča a dospelého dieťaťa, nemožno preto úspešne žalovať matku dieťaťa na vrátenie výživného plneného nad rámec súdom určeného výživného. Z týchto podstatných dôvodov žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanej, ktorá mala v konaní úspech priznal náhradu trov konania titulom jej právneho zastúpenia v konaní advokátkou v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z.. Odmena pozostáva z troch úkonov poskytnutej právnej služby (príprava a prevzatie veci, podanie odporu proti platobnému rozkazu a účasť na pojednávaní a to v tarifnej sadzbe 71,31 €, k tomu režijný paušál a 20 % DPH, spolu náhrada trov 284,40 €.

Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. majúc za to, že súd prvého stupňa celú vec nesprávne právne posúdil, keď návrh z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie odporkyne v celom rozsahu zamietol bez dostačujúceho vymedzenia dôvodu svojho meritórneho rozhodnutia. S názorom súdu prvého stupňa uvedeným v odôvodnení rozhodnutia nesúhlasí a má za to, že súd sa nedostatočne vyporiadal „s odôvodnením svojho rozhodnutia“ nevymedzil dostatočne jasno a určito dôvod popretia existencie pasívnej legitímácie odporkyne čo v konečnom dôsledku spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Nie je podľa neho správne tvrdenie súdu o nedostatku legitímácie na strane žalovanej, lebo podľa jeho názoru je preukázateľne vecne legitimovanou osobu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že žalovaná nikdy nerozporovala skutočnosť, že jemu boli zo mzdy zrážané pravidelné mesačné platby priamo na jej účet, ktoré prijala. Považuje za irelevantnú skutočnosť, ako s finančnými prostriedkami ako prijímateľka po ich prijatí naďalej nakladala, pričom oporu nachádzal v rozsudku NS SR 4Cdo 147/99, z ktorého časti citoval. Na podporu poukázal aj na rozsudok NS ČR 25Cdo 413/2000, z ktorého rovnako citoval časť jeho odôvodnenia. Napokon poukázal aj na uznesenie NS SR sp. zn. Ndt 9/2002. Ďalej v odvolaní argumentoval, že žalovanej už okamihom nadobudnutia plnoletosti každého z detí bola známa skutočnosť, že jej deti sú hmotnoprávne a procesnoprávne spôsobilé subjekty práva a teda že výživné malo byť vyplácané priamo do ich dispozície, napriek tomu však naďalej od neho prijímala platby na svoj účet bez dispozičného práva jej detí, čím sa na jeho úkor obohacovala a to úmyselne. Súd prvého stupňa svojím nesprávnym rozhodnutím nezákonne na neho prenáša ťarchu dôkazného bremena spočívajúceho v dokázaní, že sporné platby odporkyňa skutočne deťom ako výživné odovzdala. Preukaznosť týchto skutočností tak závisí výlučne na výpovediach plnoletých detí a prípadných ďalších dôkazných prostriedkov, ktorými disponujú výlučne odporkyňa alebo plnoleté deti. Aj v prípade, ak odporkyňa skutočne peniaze odovzdala obom deťom v stanovených sumách a v termínoch, šlo by o osobitný právny vzťah medzi ňou a nimi, pričom tento vzťah je z pohľadu jeho nároku irelevantný a naopak zakladá právny nárok žalovanej voči deťom. Podľa jeho názoru okamihom prijatia platby žalovanou na jej osobný bankový účet sa preukázateľne zvýšila hodnota jej majetku, pričom nie je právne relevantné a dôvodné posudzovať a brať v úvahu ďalšie (po prijatí platieb nasledujúce) nakladanie s týmito prostriedkami. Rovnako nie je prijateľné, aby súd naňho prenášal ťarchu a povinnosť dokazovať ďalší „osud“ a nakladanie s finančnými prostriedkami zo strany žalovanej. V súvislosti s rozhodnutím o náhrade trov konania upriamil pozornosť súdu aj na skutočnosť, že pred podaním žalobného návrhu bez svojho zavinenia nemohol a ani nedisponoval informáciou o tom, ako so spornými finančnými prostriedkami, ktoré na účet žalovanej jeho zamestnávateľ z titulu dohody o zrážkach zo mzdy pravidelne v mesačných platbách poukazoval, žalovaná ďalej nakladala. Tieto skutočnosti mohli byť ozrejmené až v priebehu súdneho konania. Napokon uzavrel, že z vykonaného dokazovania v danej veci a z výkladu práva možno prijať právny záver, že žalovanú je potrebné považovať nielen za príjemkyňu plnenia, ale

bezpochyby aj za subjekt, ktorý sa na jeho úkor obohacoval prijímaním plnenia z právneho dôvodu, ktorý dodatočne, v dôsledku právoplatného rozhodnutia súdu odpadol, a to späťne k dátumom, ktoré vyššie uviedol. Vzhľadom na uvedené navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu na opätovné prejednanie veci, prípadne zmeniť rozsudok a jeho žalobe vyhovieť a zaviazať žalovanú na zaplatenie náhrady trov konania na súde prvého stupňa a v odvolacom konaní.

Odporkyňa sa k vyjadreniu navrhovateľa nevyjadřila.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu vecne správny.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Súd pri rozhodovaní vychádzal zo správneho právneho predpisu, správne ho aj aplikoval na zistený skutkový stav, preto tento odvolací dôvod nie je v prejednávanej veci daný.

Bezdôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. K bezdôvodnému obohateniu dochádza predovšetkým tak, že sa doterajší majetok obohateného rozmnoží o nové majetkové hodnoty.

V posudzovanej veci odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že medzi účastníkmi ohľadom žalovanej sumy nevznikol záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia. Žalovaná nie je povinnou osobou na vydanie bezdôvodného obohatenia, lebo zo všetkých okolností prípadu je zrejmé, že jej majetok sa nezväčšil o výživné zasielané na jej účet (platobné miesto) žalobcom. Pokiaľ žalobca namietá, že pred podaním žaloby nemal vedomosť o tom, že žalovaná odovzdala platby výživného deťom, ide o nenáležitú námietku, lebo bolo v jeho záujme si tieto skutočnosti zistiť. Porovnanie danej veci s rozhodnutím NS SR 4Cdo /147/99, na ktoré sa žalobca odvoláva nie je namieste, lebo ide o skutkovo a aj právne odlišné situácie už aj tým, že žalovaná nevedela o tom, že žalobca má súdnym rozhodnutím zrušenú vyživovaciu povinnosť voči deťom. Túto okolnosť totiž žalobca v konaní nepreukázal.

Dôvody, o ktoré žalobca opiera svoje odvolanie nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto rozsudok včítane výroku o náhrade trov konania bol potvrdený podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.) a úspešnej žalovanej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

Rozhodnutie prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.